

Jubilea in 2019

Deze historische feiten vind je langs het Wereldtijdpad:

10 jaar (2009)

- *Biebel in de Twentse sproake.*
- Officiële ingebruikname van het Wereldtijdpad.
- Waddengebied uitgeroepen tot werelderfgoed.
- Op Koninginnedag komen acht mensen om bij een aanslag op de Koninklijke familie.
- Eerste niet in Nederland geboren burgemeester van een grote stad (Aboutaleb).
- Stukje bot gevonden van de eerste op Nederlandse bodem gevonden Neanderthaler.
- Gloeilampen van 100 watt zijn voortaan verboden.
- EU krijgt een vaste voorzitter.
- Real Madrid betaalt € 94 miljoen voor Cristiano Ronaldo.
- Wereldwijde financiële crisis gaat over in economische crisis.
- Barack Obama beëdigd als eerste zwarte president van de VS.
- Popzanger Michael Jackson (50) overlijdt.

25 jaar (1994)

- Rintje Ritsma Europees schaatskampioen op drie afstanden, twee wereldrecords.
- Dichter en schilder Lucebert overleden.
- Nieuw: krasloten, *Omo Power*, airmiles, Groninger museum.
- Kanaaltunnel tussen Frankrijk en Engeland geopend.
- In de Oostzee vergaat de veerboot *Estonia*: 852 slachtoffers.
- Russische troepen vallen Tsjetsjenië binnen, dat zich onafhankelijk heeft verklaard.
- Nelson Mandela eerste zwarte president van Zuid-Afrika.
- Israël en Jordanië sluiten na 46 jaar vrede.
- Aboriginals krijgen vergoeding voor de schade door Engelse atoomproeven in de jaren vijftig en zestig.

50 jaar (1969)

- Studenten bezetten het Maagdenhuis in Amsterdam.
- Veel Nederlandse jongens dragen lang haar.
- John Lennon en Yoko Ono houden een 'love-in' in het Amsterdam Hilton Hotel.
- Nieuw: Wet op het minimumloon, girobetaalkaart, Bert en Ernie, afsluiting van de Lauwerszee.
- In moedermelk wordt DDT aangetroffen. Ongerustheid over milieuvervuiling neemt toe.
- Eerste vlucht van supersonisch passagiersvliegtuig de *Concorde*.
- In de Noordzee is olie aangeboord.
- Neil Armstrong en Edwin Aldrin landen op de maan.
- Hongersnood als gevolg van een burgeroorlog in Biafra (Nigeria).
- Driedaags muziekfestijn in Woodstock trekt 400.000 bezoekers.

75 jaar (1944)

- De Duitsers schieten vanaf verschillende plekken in Overijssel raketbommen af richting Engeland.
- Geallieerde vliegtuigen bombarderen Hengelo: honderden Duitse soldaten en 112 burgers komen om.
- Nederlandsche Bank in Almelo beroofd. Buit: 46 miljoen gulden.
- Anne Frank en familie gedeporteerd naar kamp Westerbork.
- Geallieerde legers landen in Normandië (D-day).
- Tegenaanval van Duitse troepen: Ardennenoffensief.
- Zuid-Nederland bevrijd.

- Slag om Arnhem mislukt.
- West-Nederland heeft nauwelijks te eten: Hongerwinter.
- De bewoners van Warschau komen in opstand. De Duitsers vernietigen de stad.
- Oprichting van de Arabische Liga.
- Schilder Piet Mondriaan overlijdt.
- Oprichting van de Wereldbank en het Internationale Monetaire Fonds.

100 jaar (1919)

- De lantaarnopsteker van Holten krijgt eervol ontslag.
- Eerste vrouwelijke Statenlid van Overijssel: Gaatske Adriana Ladenius.
- Nederlandse vrouwen krijgen stemrecht.
- Eerste radioprogramma ter wereld komt uit Den Haag.
- Nieuw: ANWB-paddestoelen, KLM, suikerbietfabriek CSM, herenconfectie bij C&A.
- Mussolini richt de fascistische strijdbond op.
- Hitler sluit zich aan bij de NSDAP.
- De Franse schilder Renoir sterft: een van de eerste kunstenaars die buiten schilderde.
- Oprichting Volkerenbond, de voorganger van de VN.
- Britse troepen doden 379 ongewapende demonstranten in India.
- Twee Engelsen vliegen als eersten non-stop over de Atlantische Oceaan.

150 jaar (1869)

- Eerste Nederlandsche Rijwielfabriek in Deventer geopend.
- In ons land wordt de belasting op kranten afgeschaft.
- Eerste openbare vergadering van de Nederlandse afdeling van *De Internationale* in Amsterdam.
- Oprichting van de Christelijk Gereformeerde Kerk.
- Eerste wielervedstrijd Parijs-Rouen.
- Uitvinding van de dynamo.
- Tolstoj publiceert *Oorlog en Vrede*.
- Henri Heinz begint met de productie van tomatenketchup.
- Opening van het Suezkanaal.
- Eerste transcontinentale spoorweg in de VS.

200 jaar (1819)

- Opening van dwangkolonie Ommerschans voor landlopers en bedelaars.
- Start met het graven van het Noord-Hollands Kanaal.
- Opening van een badhuis in Scheveningen: badkuipen met zeewater.
- Walter Scott schrijft *Ivanhoe*.
- In Engeland invoering van een twaalfurige werkdag voor kinderen.
- Uitvinding van de stethoscoop.
- *Savannah*: eerste stoomschip dat de Atlantische Oceaan overvaart.
- VS kopen Florida van Spanje.
- Engelsen openen een handelspost in Singapore.
- Colombia, Equador en Venezuela worden onafhankelijk.

250 jaar (1769)

- In Amsterdam stort de Muiderpoort in.
- Zaanse molenaars beginnen een onderlinge brandverzekering.
- James Watt krijgt patent op zijn verbeterde stoommachine.
- Nicolas Cugnot bouwt een stoomautomobiel op drie wielen voor het voorttrekken van kanonnen.
- Ontdekkingsreiziger James Cook komt aan in Nieuw-Zeeland.

300 jaar (1719)

- Nederlandse walvisvaarders varen steeds verder voor hun vangsten.
- Daniel Defoe publiceert *Robinson Crusoe*.

400 jaar (1619)

- Johan van Oldenbarneveldt onthoofd.
- J.P.Coen sticht Batavia (Jakarta).
- Ferdinand II wordt keizer van het Heilige Roomse Rijk.
- Nederlandse particulier brengt de eerste Afrikaanse slaven naar Amerika.

500 jaar (1519)

- Luther trekt de onfeilbaarheid van de paus in twijfel..
- Kunstenaar en uitvinder Leonardo da Vinci sterft.
- De Spanjaard Hernan Cortès arriveert met 400 man in Mexico.
- Magellaan vertrekt met vijf schepen op zoek naar de westelijke route naar Indië.